

WIJ WILLEM ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Ontwerpbesluit van [[]]

, houdende tijdelijke regels voor een experiment in het kader van meertaligheid in de dagopvang en het peuterspeelzaalwerk (Tijdelijk besluit experiment meertalige dagopvang en meertalig peuterspeelzaalwerk)

Op de voordracht van Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van [[Datum openlaten]], nr. [[nr invullen]];

Gelet op de artikelen 1.87, eerste en tweede lid, en 2.29, eerste en tweede lid, van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van [niet invullen],

HEBBEN GOEDGEVONDEN EN VERSTAAN:

Artikel 1. Begripsbepalingen

In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

dagopvang: kinderopvang verzorgd door een kindercentrum voor kinderen tot de leeftijd waarop zij het basisonderwijs volgen;

meertalige dagopvang: dagopvang die voor ten hoogste vijftig procent van de openingstijd van een kindercentrum per jaar in de Duitse, Engelse of Franse taal wordt verzorgd;

meertalig peuterspeelzaalwerk: peuterspeelzaalwerk dat voor ten hoogste vijftig procent van de openingstijd van een peuterspeelzaal per jaar in de Duitse, Engelse of Franse taal wordt verzorgd;

wet: Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen.

Artikel 2. Aanwijzing meertalige dagopvang en meertalig peuterspeelzaalwerk

1. Als innovatieve vorm van kinderopvang als bedoeld in artikel 1.87 van de wet wordt als experiment aangewezen het bieden van dagopvang waarbij voor ten hoogste vijftig procent van de openingstijd van het kindercentrum per jaar de opvang in de Duitse, Engelse of Franse taal wordt verzorgd.

2. Als innovatieve vorm van peuterspeelzaalwerk als bedoeld in artikel 2.29 van de wet wordt als experiment aangewezen het bieden van peuterspeelzaalwerk waarbij voor ten

hoogste vijftig procent van de openingstijd van de peuterspeelzaal per jaar het peuterspeelzaalwerk in de Duitse, Engelse of Franse taal wordt verzorgd.

Artikel 3. Doelstellingen van het experiment

1. Kindercentra of peuterspeelzalen die op hun verzoek door Onze Minister zijn aangewezen op grond van artikel 6, derde lid, kunnen met het oog op het realiseren van innovatieve kinderopvang of innovatief peuterspeelzaalwerk als bedoeld in artikel 2 gedurende de looptijd van het experiment een deel van de dagopvang of het peuterspeelzaalwerk in de Duitse, Engelse of Franse taal aanbieden.

2. Met dit experiment wordt beoogd inzicht te krijgen in de gevolgen van het verzorgen van een deel van de dagopvang of het peuterspeelzaalwerk in de Duitse, Engelse of Franse taal, in het bijzonder voor de verwerving van de Nederlandse taal.

Artikel 4. Voorwaarden aanvraag deelname

1. Een kindercentrum dat meertalige dagopvang wil aanbieden of een peuterspeelzaal die meertalig peuterspeelzaalwerk wil aanbieden dient in de periode, bedoeld in artikel 5, bij Onze Minister een aanvraag in door middel van een door Onze Minister ter beschikking gesteld aanvraagformulier.

2. Het kindercentrum of de peuterspeelzaal verklaart in het aanvraagformulier dat zij bereid is mee te werken aan onderzoeken in het kader van het experiment.

3. Bij de aanvraag worden door het kindercentrum of de peuterspeelzaal naast het aanvraagformulier de volgende documenten gevoegd:

a. een door het kindercentrum of de peuterspeelzaal aangepast pedagogisch beleidsplan waaruit blijkt op welke wijze het kindercentrum of de peuterspeelzaal de verantwoorde kinderopvang, bedoeld in artikel 1.50, eerste lid, dan wel het verantwoorde peuterspeelzaalwerk, bedoeld in artikel 2.6, eerste lid, van de wet zal waarborgen ondanks afwijking van artikel 1.55, eerste lid, respectievelijk artikel 2.12, eerste lid, van de wet. In het aangepaste pedagogisch beleidsplan wordt in ieder geval opgenomen:

- 1°. een door het kindercentrum of de peuterspeelzaal opgesteld rooster dat erin voorziet dat de dagopvang of het peuterspeelzaalwerk voor ten hoogste vijftig procent van de openingstijd van het kindercentrum of de peuterspeelzaal per jaar in de Duitse, Engelse of Franse taal wordt verzorgd;
- 2°. een communicatiestrategie richting ouders;
- 3°. een plan voor participatie in meertalige netwerken; en

b. een document waaruit blijkt dat de oudercommissie instemt met deelname aan het experiment en bij het ontbreken van een oudercommissie de meerderheid van de ouders instemmen met het experiment.

4. Uiterlijk op het tijdstip dat het experiment aanvangt, overhandigt het kindercentrum of de peuterspeelzaal een afschrift van een kopie van een certificaat of diploma van de beroepskracht die is belast met meertalige dagopvang of meertalig peuterspeelzaalwerk waaruit blijkt dat deze de Duitse, Engelse of Franse taal voor de deelvaardigheden gesprekken voeren, lezen, luisteren en spreken beheerst op ten minste niveau B2 van het Europees Referentiekader voor Talen.

Artikel 5. Aanvraagtijdvak

De mogelijkheid tot het indienen van aanvragen om deel te nemen aan het experiment bestaat slechts gedurende het aanvraagtijdvak dat door Onze Minister vooraf bekend wordt gemaakt in de Staatscourant.

Artikel 6. Beoordeling aanvraag en beschikking deelname

1. Alleen volledige aanvragen worden in behandeling genomen. Van een volledige aanvraag is sprake indien wordt voldaan aan artikel 4 en het aanvraagformulier volledig is ingevuld en is ondertekend door de houder.
2. Wanneer de aanvrager op grond van artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht in de gelegenheid is gesteld zijn aanvraag voor deelname aan het experiment aan te vullen, geldt als datum van binnenkomst de datum van ontvangst van de volledige aanvraag.
3. Indien sprake is van een volledige aanvraag als bedoeld in het eerste lid, beslist Onze Minister op grond van bij ministeriële regeling vastgestelde selectiecriteria, welke kindercentra of peuterspeelzalen mogen deelnemen aan onderhavig experiment.
4. Onze Minister beslist binnen tien weken na afloop van de periode waarin aanvragen kunnen worden ingediend welke kindercentra en peuterspeelzalen deel mogen nemen aan het experiment.
5. Er kunnen maximaal vijftien kindercentra en maximaal vijf peuterspeelzalen deelnemen aan het experiment. Indien er minder dan vijftien kindercentra maar meer dan vijf peuterspeelzalen dan wel omgekeerd in aanmerking komen voor deelname aan het experiment, kan de verhouding deelnemende kindercentra en peuterspeelzalen worden aangepast met dien verstande dat het totaal aantal deelnemers maximaal twintig bedraagt.
6. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels gesteld worden met betrekking tot de procedure die bij de selectie van de aanvragen wordt gevolgd.
7. Onze Minister stelt een beoordelingscommissie in die tot taak heeft aanvragen te beoordelen en hierover advies uit te brengen aan Onze Minister.
8. Onze Minister kan de beoordelingscommissie aanwijzingen geven over de manier waarop de taak, bedoeld in het zevende lid, wordt uitgevoerd.

Artikel 7. Verplichtingen tijdens deelname

1. Kindercentra of peuterspeelzalen die deelnemen aan het experiment en niet of niet langer voldoen aan de bij de aanvraag ingediende documenten, bedoeld in artikel 4, derde en vierde lid, melden dit uit eigen beweging onverwijld aan Onze Minister.
2. Indien sprake is van andere in het kader van het experiment mogelijk relevante ontwikkelingen dan die bedoeld in het eerste lid, informeert het kindercentrum of de peuterspeelzaal Onze Minister daarover ook onverwijld.
3. Kindercentra of peuterspeelzalen die deelnemen aan dit experiment:
 - a. nemen deel aan bijeenkomsten met andere deelnemers aan het experiment waarbij kennis en ervaring worden uitgewisseld;

b. werken mee aan door of namens Onze Minister ingestelde onderzoeken die zijn gericht op het verschaffen van inlichtingen aan Onze Minister over de doelstellingen van het experiment, genoemd in artikel 3, tweede lid.

Artikel 8. Looptijd experiment

1. De looptijd van het experiment is drie jaar.
2. Bij ministeriële regeling kan worden bepaald dat het experiment eerder dan de in het eerste lid bedoelde looptijd wordt beëindigd, indien uit voorlopige resultaten van het experiment blijkt dat door meertalige dagopvang of meertalig peuterspeelzaalwerk afbreuk wordt gedaan aan de kwaliteit of toegankelijkheid van de kinderopvang of het peuterspeelzaalwerk.

Artikel 9. Beëindiging experiment

Indien een kindercentrum of peuterspeelzaal de verplichtingen, bedoeld in de artikelen 1.49 tot en met 1.59 dan wel de artikelen 2.5 tot en met 2.16 van de wet niet naleeft waardoor gemeentelijk ingrijpen op grond van afdeling 4, paragraaf 2, of afdeling 5, paragraaf 2, noodzakelijk is of indien een kindercentrum of peuterspeelzaal de verplichtingen uit hoofde van dit besluit niet naleeft dan wel niet of niet langer voldoet aan de voorwaarden opgenomen in de op grond van dit besluit gebaseerde beschikking, kan Onze Minister de deelname van het kindercentrum of de peuterspeelzaal aan dit experiment beëindigen.

Artikel 10. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van **PM** en vervalt met ingang van **PM**.

Artikel 11. Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Tijdelijk besluit experiment meertalige dagopvang en meertalig peuterspeelzaalwerk.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

L.F. Asscher

NOTA VAN TOELICHTING

I. Algemeen

1. Inleiding

Met de beleidsbrief van 18 mei 2015 zijn de Eerste Kamer en Tweede Kamer geïnformeerd over voorgenomen beleidswijzigingen gericht op het mogelijk maken van het aanbieden van meertalige kinderopvang. In deze beleidsbrief is tevens aangegeven dat het binnen het kader van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (Wko) mogelijk zal worden gemaakt om op experimentele basis meertalige dagopvang en peuterspeelzaalwerk aan te bieden. Het onderhavige besluit creëert deze mogelijkheid. Het biedt de mogelijkheid voor een geselecteerde groep kinderdagverblijven en peuterspeelzalen om meertalige dagopvang en peuterspeelzaalwerk aan te bieden.

1.1 Aanleiding

Momenteel kan in de dagopvang en het peuterspeelzaalwerk alleen de Nederlandse taal (of de Friese taal of een levende streektaal) als voertaal gebruikt worden. Er zijn wel uitzonderingen, bijvoorbeeld als specifieke omstandigheden een andere voertaal vragen als gevolg van de herkomst van de kinderen.

De gemeente Amsterdam heeft een voorstel voor een pilot meertalige kinderdagopvang en buitenschoolse opvang aan het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ter beoordeling en goedkeuring, voorgelegd. De gemeente Amsterdam wil deze pilot uitvoeren omdat zij een zo aantrekkelijk mogelijk vestigingsklimaat voor internationale ondernemers wil creëren. Tevens wil de gemeente ouders en kinderen mogelijkheden bieden voor een goede aansluiting op internationaal en meertalig onderwijs.

Op sommige locaties in Amsterdam wordt naast Nederlandstalige opvang ook Engelstalige opvang (voor expats) geboden. Een strikte scheiding tussen beide soorten opvang wordt door de gemeente Amsterdam als kunstmatig ervaren en sluit volgens de gemeente niet aan bij de wensen van ouders. Naar aanleiding van het verzoek van de gemeente Amsterdam om een pilot zijn een aantal partijen geconsulteerd over meertalige opvang. De Brancheorganisatie Kinderopvang en de PO-Raad hebben aangegeven voorstander te zijn van het invoeren van de mogelijkheid om meertalige opvang aan te bieden. De Belangenvereniging van Ouders in de Kinderopvang en peuterspeelzalen (BOinK) en Sociaal Werk Nederland (voorheen: MOgroep) zijn hier eveneens voorstander van, maar vragen ook aandacht voor de Nederlandse taal.

De uitkomsten van deze consultaties gaven aanleiding tot het indienen van een nota van wijziging bij het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen in verband met de totstandkoming van het personenregister kinderopvang en peuterspeelzaalwerk (Kamerstukken II 2014/15, 34 195, nr. 5). Hiermee wordt het mogelijk gemaakt dat de buitenschoolse opvang voor kinderen in de leeftijd van het primair onderwijs voor ten hoogste vijftig procent van de openingstijd van een kindercentrum per jaar in de Duitse, Engelse of Franse taal wordt aangeboden. Daarbij is aangesloten bij ontwikkelingen in het primair onderwijs zelf, in het bijzonder bij de op 1 januari 2016 in werking getreden Wet van 30 september 2015 tot wijziging van de Wet op het primair onderwijs en de Wet op de expertisecentra in verband met het regelen van de mogelijkheid een deel van het onderwijs te geven in de Duitse,

Engelse of Franse taal (Stb. 2015, 359). Met die wet wordt ruimte geboden aan scholen die hun leerlingen al op jonge leeftijd een andere taal willen leren en daarbij de andere taal ook in het onderwijs als voertaal willen gebruiken voor maximaal vijftien procent van de onderwijstijd. Daarnaast loopt er tot en met het schooljaar 2018-2019 een pilot tweetalig primair onderwijs waarbij het Duits, Engels of Frans voor ten hoogste 50 procent van de onderwijstijd als voertaal mag worden gebruikt. Bij positieve eindresultaten van de pilot kan in de wet de hoeveelheid meertalige onderwijstijd verhoogd worden naar dertig tot vijftig procent van de onderwijstijd.

Voor de opvang van kinderen van nul tot vier jaar (de dagopvang en het peuterspeelzaalwerk) wordt nog onvoldoende basis gezien om het aanbieden van meertalige dagopvang en meertalig peuterspeelzaalwerk over de hele linie mogelijk te maken. Daarom wordt het met het onderhavige besluit landelijk op experimentele basis meertalige dagopvang en meertalig peuterspeelzaalwerk mogelijk gemaakt.

1.2 Meertaligheid bij kinderen

Kinderen worden geboren met een taalvermogen dat zich door de interactie met de ouders, opvoeders en de sociale omgeving kan ontwikkelen tot concrete taalbeheersing. Jonge kinderen beschikken over het unieke vermogen om spelenderwijs één of twee talen simultaan of successievelijk te leren. Tweetaligheid kan voor kinderen een voordeel zijn, omdat zij al op jonge leeftijd heel bewust met taalbegrip en met interpretatie van verschillen leren omgaan. Kinderen die ouder zijn dan twaalf jaar hebben meer moeilijkheden met het verwerven van een tweede taal.

1.3 Meertalige opvang

Door middel van kinderopvang kunnen ouders hun werk met de zorg voor hun kinderen combineren. Verantwoorde kinderopvang biedt goede verzorging, is gezond en veilig en levert een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling en de opvoeding van jonge kinderen. Ouders willen graag dat hun kind zich op de opvang optimaal ontwikkelt, met name op het gebied van taal, waaronder tegenwoordig ook steeds meer op het gebied van andere talen. Een groeiend aantal ouders ziet graag dat hun kind op een jonge leeftijd in aanraking komt met een vreemde taal, bij voorkeur de Engelse taal, omdat ze het vloeiend spreken van de Engelse taal belangrijk vinden voor de toekomst van hun kind. Het leren van vreemde talen op een jonge leeftijd, wanneer het leren van een taal spelenderwijs gaat, zien de ouders als een goede voorbereiding op het leren van de Duitse, Engelse of Franse taal op het voortgezet onderwijs.

Ook voor de toekomstige participatie van hun kinderen in het sociale en culturele leven en voor hun kansen op een economisch bestaan in een internationaal georiënteerde arbeidsmarkt vinden ouders een zo goed mogelijke beheersing van vreemde talen van belang. Meertalige mensen hebben op de Nederlandse en op de buitenlandse arbeidsmarkt in de communicatie een voorsprong. Zij kunnen zich in verschillende situaties goed van meerdere talen bedienen en hebben de vaardigheid om begrippen en kennis verworven in de ene taal te vertalen en toe te passen in een andere taal.

1.4 Experimenten meertalige dagopvang (0-4 jarigen) en peuterspeelzaalwerk (2-4 jarigen)

Het kabinet wil tegemoet komen aan het verzoek van de gemeente Amsterdam, onder meer door het bieden van ruimte voor experimenten voor kindercentra en

peuterspeelzalen waarbij voor maximaal vijftig procent van de openingstijd van het kindercentrum of de peuterspeelzaal per jaar de dagopvang of het peuterspeelzaalwerk in de Duitse, Engelse of Franse taal kan worden aangeboden. De beoogde duur van het experiment is drie jaar. Dit wordt met deze algemene maatregel van bestuur mogelijk gemaakt.

Het experiment wordt gedurende de looptijd begeleid door een begeleidingscommissie die tot taak heeft de effecten van meertalige dagopvang en meertalig peuterspeelzaalwerk op de taalontwikkeling van de kinderen in de leeftijd van nul tot vier jaar te monitoren, het experiment te begeleiden en een evaluatieonderzoek uit te voeren. Via een Europese aanbestedingsprocedure zal worden bepaald welke organisatie de begeleidingscommissie wordt.

2. Doel

Met het onderhavige besluit worden, in de vorm van een experiment, kindercentra en peuterspeelzalen in de gelegenheid gesteld om dagopvang of peuterspeelzaalwerk voor ten hoogste vijftig procent van de openingstijd per jaar van het kindercentrum of de peuterspeelzaal in de Duitse, Engelse of Franse taal aan te bieden.

Het experiment moet onder meer inzicht geven in het verloop en de mogelijke gevolgen van het aanbieden van meertalige dagopvang en meertalig peuterspeelzaalwerk, in het bijzonder voor de verwerving van de Nederlandse taal. Alleen wanneer het experiment aantoonbaar dat meertalige dagopvang en meertalig peuterspeelzaalwerk in ieder geval geen aanwijsbaar negatieve gevolgen hebben voor de Nederlandse taal, kan meertalige opvang voor de leeftijdscategorie 0-4 jarigen breed worden ingevoerd. In het onderzoek zullen ook de effecten op taalachterstanden en leerresultaten bij meertalige dagopvang en meertalig peuterspeelzaalwerk worden meegenomen.

3. Vormgeving experiment meertalige dagopvang en meertalig peuterspeelzaalwerk

3.1 Uitgangspunten experiment

Met het onderhavige besluit wordt het voor een beperkt aantal vooraf geselecteerde kindercentra en peuterspeelzalen mogelijk gemaakt om meertalige dagopvang en peuterspeelzaalwerk aan te bieden. Onderdeel van het experiment is deelname aan een monitor en evaluatie van het experiment.

3.2 Doelgroep

De doelgroep voor het experiment wordt gevormd door kindercentra en peuterspeelzalen die meertalige dagopvang dan wel meertalig peuterspeelzaalwerk voor ten hoogste vijftig procent van de openingstijd van het kindercentrum of de peuterspeelzaal per jaar in de Duitse, Engelse of Franse taal aanbieden of willen aanbieden. Het kan dus zowel gaan om nieuwe aanbieders als aanbieders die reeds tweetalige opvang verzorgen in de zin van artikel 1.55, tweede lid, dan wel artikel 2.12, tweede lid.

3.3 Eisen aan deelname

Kindercentra en peuterspeelzalen die aan het experiment willen deelnemen, dienen voor

het einde van het tijdvak een verzoek tot deelname in bij de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (hierna: de minister).

Om in aanmerking te komen voor deelname aan het experiment worden door het kindercentrum of de peuterspeelzaal de volgende gegevens aangeleverd:

- a) Een aanvraagformulier waarin de peuterspeelzaal of het kindercentrum zich tevens bereid verklaard mee te zullen werken aan onderzoeken in het kader van het experiment;
- b) Een document waaruit blijkt dat de oudercommissie of bij het ontbreken daarvan de ouders van het kindercentrum of de peuterspeelzaal, in meerderheid, heeft ingestemd met deelname aan het experiment;
- c) Een aangepast pedagogisch beleidsplan waarin de organisatie het beleid beschrijft gericht op meertaligheid, inclusief een communicatiestrategie richting de ouders, een plan voor participatie in meertalige netwerken met bijvoorbeeld andere kindercentra, peuterspeelzalen of basisscholen die de Duitse, Engelse of Franse taal aanbieden vanaf groep 1. Tevens bevat het aangepaste pedagogisch beleidsplan een door het kindercentrum of de peuterspeelzaal opgesteld rooster dat erin voorziet dat de dagopvang of het peuterspeelzaalwerk voor ten hoogste vijftig procent van de openingstijd van het kindercentrum of de peuterspeelzaal per jaar in de Duitse, Engelse of Franse taal wordt verzorgd;
- d) Uiterlijk op het tijdstip dat het experiment aanvangt, dient het kindercentrum of de peuterspeelzaal een afschrift te overhandigen van een kopie van een certificaat of diploma van de beroepskracht waaruit blijkt dat deze de Duitse, Engelse of Franse taal voor de deelvaardigheden gesprekken voeren, lezen, luisteren en spreken beheerst op ten minste niveau B2 van het Europees Referentiekader voor Talen. Op deze manier worden ook kindercentra en peuterspeelzalen waar op het moment van de aanvraag nog geen beroepskrachten werkzaam zijn die aan deze taaleis voldoen, in de gelegenheid gesteld deel te nemen aan het experiment. Niveau B2 is een niveaubepaling van het Europees Referentiekader voor Talen (dit is een vergelijkingsinstrument om taalniveaus te kunnen duiden). Certificaten afgegeven door instituten als het Goethe Instituut, DELF Scolaire en Cambridge ESOL zijn in ieder geval erkende certificaten op grond waarvan houders erop mogen vertrouwen dat de beroepskracht meertalige buitenschoolse opvang over het vereiste taalniveau beschikt. Op certificaten van het Goethe Instituut en DELF Scolaire staat het taalniveau expliciet vermeld. Bij certificaten van Cambridge ESOL is dat niet altijd het geval, maar de certificaten vermelden wel altijd een score en via de website van de instelling zijn tabellen beschikbaar om de score relatief eenvoudig om te zetten naar taalniveau. Afgezien van voornoemde certificaten kan het taalniveau ook (indirect) blijken uit een diploma van een gevolgde opleiding, bijvoorbeeld een diploma voor de hbo-opleiding leraar Engels. Indien het taalniveau niet direct uit het certificaat of diploma van de beroepskracht kan worden afgeleid, is het van belang dat het taalniveau voldoende aannemelijk wordt gemaakt, bijvoorbeeld door een begeleidende verklaring van de school waarin het niveau van de taal voor de verschillende deelvaardigheden wordt weergegeven.

Naast de hierboven beschreven documenten zal bij de beoordeling ook het meest recente inspectierapport worden betrokken.

3.4 Eisen gedurende deelname experiment

De deelnemende kindercentra en peuterspeelzalen moeten gedurende de looptijd van het experiment:

- a) zich houden aan de bij de aanvraag ingediende documenten, bedoeld in artikel 4, derde en vierde lid;
- b) melden als er wijzigingen optreden die relevant zijn of redelijkerwijs kunnen zijn;
- c) deelnemen aan een monitor en evaluatie;
- d) deelnemen aan periodieke bijeenkomsten voor de deelnemers aan het experiment waarbij het uitwisselen van ervaringen en het leren van elkaar centraal staat.

3.5 Proces van aanwijzing van de deelnemende kindercentra (0-4 jaar) en peuterspeelzalen (2-4 jaar)

Er kunnen maximaal vijftien kindercentra en maximaal vijf peuterspeelzalen deelnemen aan dit experiment. Door het aantal deelnemers beperkt te houden, is het mogelijk om het experiment bij deze kinderdagverblijven en peuterspeelzalen intensief te monitoren. De leeftijdsgroep 2-4 jaar komt zowel voor in de dagopvang als het peuterspeelzaalwerk. De leeftijdsgroep 0-2 jarigen is alleen vertegenwoordigd in de dagopvang. Het is van belang dat voldoende 0-2 jarigen deelnemen aan het experiment. Gelet daarop is ervoor gekozen om een onderscheid te maken in het maximaal aantal deelnemende kindercentra en het maximaal aantal deelnemende peuterspeelzalen. Beide opvangvoorzieningen hebben dan de mogelijkheid om vertegenwoordigd te worden in het experiment. Indien er minder dan vijftien kindercentra maar meer dan vijf peuterspeelzalen dan wel omgekeerd in aanmerking komen voor deelname, kan de verhouding deelnemende kindercentra en peuterspeelzalen worden aangepast. Het totaal aantal deelnemers bedraagt daarbij in geen geval meer dan twintig. Voor een geslaagd experiment is vereist dat er twintig instellingen deelnemen. Bij onvoldoende deelnemers, zal het experiment geen doorgang vinden.

Een door de minister ingestelde beoordelingscommissie met expertise op het gebied van meertaligheid toetst de aanvragen aan de hand van de bij ministeriële regeling nader vast te stellen selectiecriteria. De minister controleert of de aanvraag binnen de gestelde termijn is ingediend en of deze volledig is. De beoordelingscommissie beoordeelt de aanvragen en brengt advies uit over de selectie aan de minister. De minister beslist uiteindelijk welke kindercentra en peuterspeelzalen op basis van hun aanvraag en na het doorlopen van de selectieprocedure mogen deelnemen aan het experiment. Kindercentra en peuterspeelzalen met een positief advies van de beoordelingscommissie komen in beginsel in aanmerking voor deelname aan het experiment. Indien er meer kindercentra en peuterspeelzalen in aanmerking komen voor deelname dan het op grond van dit besluit toegestane aantal, bepaalt het tijdstip van ontvangst van de volledige aanvraag de volgorde. De volledige aanvraag, die op een eerder tijdstip is ontvangen, heeft een hogere rangorde dan een volledige aanvraag welke op een later tijdstip is ontvangen. Kindercentra en peuterspeelzalen ontvangen van de minister een beschikking in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. De beschikking is vatbaar voor bezwaar en beroep.

3.6 Looptijd van het experiment

Het experiment heeft een looptijd van 3 jaar. Op grond van artikel 1.88, eerste lid, en artikel 2.30, eerste lid, van de Wko zendt de minister uiterlijk zes maanden voor de beëindiging van het experiment een verslag over de doeltreffendheid en de effecten ervan alsmede een standpunt inzake de voortzetting van de desbetreffende regeling, anders dan als experiment, aan de Eerste Kamer en Tweede Kamer. Artikel 8, tweede

lid, van dit besluit bepaalt dat bij ministeriële regeling kan worden bepaald dat het experiment eerder dan de in het eerste lid bedoelde looptijd wordt beëindigd. In dat geval zendt de minister uiterlijk twee maanden na de beëindiging van het experiment een verslag van het experiment aan de Eerste Kamer en Tweede Kamer.

3.7 Betrokkenheid ouders

De betrokkenheid van en het draagvlak bij ouders is van essentieel belang bij dit experiment. Op grond van artikel 1.60 van de Wko moet de houder van een kindercentrum de oudercommissie in ieder geval in de gelegenheid stellen advies uit te brengen over de daarin genoemde onderwerpen, waaronder de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan artikel 1.50, eerste lid, in het bijzonder het pedagogisch beleid dat wordt gevoerd. Voor peuterspeelzalen is in artikel 2.17, eerste lid, vastgelegd dat de oudercommissie in de gelegenheid wordt gesteld advies uit te brengen over elk voorgenomen besluit met betrekking tot de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan artikel 2.6, eerste lid, in het bijzonder het pedagogisch beleid dat wordt gevoerd. In artikel 4, derde lid, onder c, van het onderhavige besluit wordt echter een strengere eis gehanteerd door te stellen dat organisaties die deelnemen aan het experiment een document dienen te overleggen waaruit blijkt dat de oudercommissie of bij het ontbreken daarvan de ouders van het kindercentrum of de peuterspeelzaal in meerderheid instemmen met deelname aan het experiment.

3.8 Toezicht gedurende de looptijd van het experiment

Gedurende de looptijd van het experiment blijven de desbetreffende kindercentra en peuterspeelzalen onder het reguliere toezichtregime van de GGD vallen. De GGD toetst hierbij of is voldaan aan de gestelde eisen voor de kinderopvang en het peuterspeelzaalwerk en ook of de beroepskracht beschikt over een diploma of certificaat waaruit blijkt dat hij het Duits, Engels of Frans beheerst op niveau B2 voor wat betreft de deelvaardigheden, gesprekken voeren, lezen, luisteren en spreken. Alleen ten aanzien van de kwaliteitseis, bedoeld in artikel 1.55, eerste lid, respectievelijk artikel 2.12, eerste lid, waarvan de minister bij beschikking heeft bepaald dat er van afgeweken mag worden en op welke wijze in het kader van dit experiment, geldt dat de GGD deze eis toetst conform hetgeen is beschreven in het aangepaste pedagogisch beleidsplan en de beschikking op grond waarvan het kindercentrum of de peuterspeelzaal mag deelnemen aan het experiment.

3.9 Monitoring, begeleiding en evaluatie

Het experiment wordt gedurende de looptijd begeleid door een begeleidingscommissie, die tot taak heeft de effecten van meertalige dagopvang en meertalig peuterspeelzaalwerk op de taalontwikkeling van kinderen in de leeftijd van nul tot vier jaar te monitoren, het experiment te begeleiden en een evaluatieonderzoek uit te voeren. Op die manier wordt inzicht verkregen in de gevolgen van het aanbieden van meertalige dagopvang en meertalig peuterspeelzaalwerk aan kinderen van nul tot vier jaar. Via een aanbestedingsprocedure zal worden bepaald welke organisatie de begeleidingscommissie wordt.

In het evaluatieonderzoek van de begeleidingscommissie zullen onder meer de onderstaande onderzoeksvragen aan bod komen:

- Hoe biedt de deelnemer aan het experiment meertalige dagopvang of meertalig peuterspeelzaalwerk aan? In het bijzonder hoe geeft de deelnemer invulling aan

het maximumpercentage van vijftig procent en hoe zet de houder beroepskrachten in die de Duitse, Engelse of Franse taal spreken? Hoe ziet de groep kinderen eruit die deelneemt aan het experiment (is er bijvoorbeeld sprake van horizontale of verticale groepen en welke taal spreekt het kind in de thuissituatie?)?

- Zijn er zichtbare gevolgen van meertalige dagopvang en meertalig peuterspeelzaalwerk op de taalverwerving van jonge kinderen in de Nederlandse taal en in de Duitse, Engelse of Franse taal wat betreft de deelvaardigheden gesprekken voeren, luisteren en spreken?
- Wat zijn de effecten in de wijze van aanbieden van meertalige dagopvang of meertalig peuterspeelzaalwerk, dat wil zeggen vijftig procent of een lager percentage, op de taalverwerving van jonge kinderen in de Nederlandse taal en in de Duitse, Engelse of Franse taal wat betreft de deelvaardigheden gesprekken voeren, luisteren en spreken?
- Zijn er verschillen zichtbaar tussen de deelnemers aan het experiment en de groepen kinderen die bij de deelnemers worden opgevangen voor wat betreft de gevolgen die meertalige dagopvang en meertalig peuterspeelzaalwerk hebben? Wat is een mogelijke verklaring voor eventuele positieve of negatieve effecten?
- Is er verschil zichtbaar tussen het aanbieden van meertalige dagopvang en meertalig peuterspeelzaalwerk aan Nederlandstalige kinderen of aan anderstalige kinderen? Zo ja, wat is het verschil en wat is een mogelijke verklaring daarvoor?
- Indien er deelnemers aan het experiment zijn waar kinderen worden opgevangen met (een risico op) een taalachterstand, wat is dan het gevolg van meertalige opvang?
- Wat zijn de attitudes van de opgevangen kinderen, ouders, beroepskrachten, houders en bestuurders ten aanzien van meertalige opvang?
- Hoe variëren de antwoorden op bovenstaande vragen als functie van het aantal uren dagopvang of peuterspeelzaalwerk dat een kind krijgt?

3.10 Einde en beëindiging van het experiment

De minister zal zes maanden voor de beëindiging van dit experiment een verslag over de doeltreffendheid en de effecten daarvan evenals een standpunt inzake de voorzetting van de desbetreffende regeling, anders dan als experiment, aan de Eerste en Tweede Kamer zenden, overeenkomstig artikel 1.88 en artikel 2.30 van de Wko. Het kabinet kan besluiten, op grond van de evaluatie, om al dan niet regels aan te passen. Indien wordt besloten tot aanpassing van de regelgeving kan de minister besluiten de termijn waarvoor binnen het experiment ruimte wordt gegeven te verlengen tot de inwerkingtreding van de nieuwe wetgeving, waarbij op grond van artikel 1.87, vierde lid, en artikel 2.29, derde lid, van de Wko voor de verlenging een maximumtermijn van twee jaar geldt. Indien wordt besloten dat de regelgeving niet wordt aangepast, dienen de kindercentra en peuterspeelzalen de regels inzake de kwaliteit van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk waarvoor tijdelijk een uitzondering gold, weer na te leven.

4. Financiële gevolgen

4.1 Financiële gevolgen deelname experiment

Het deelnemende kindercentrum of de deelnemende peuterspeelzaal ontvangt geen extra financiële middelen van het Rijk voor deelname aan het experiment. De kosten voor het Rijk die zijn verbonden aan de invoering van de mogelijkheid om meertalige

dagopvang of meertalig peuterspeelzaalwerk aan te bieden zijn verwaarloosbaar. De kindercentra en peuterspeelzalen die zullen deelnemen aan het experiment zullen naar verwachting extra kosten maken. Het betreft in ieder geval eenmalige kosten voor deelname aan het experiment. Houders zullen bij een aanvraag tot deelname een aangepast pedagogisch beleidsplan moeten overleggen waaruit onder meer blijkt hoe verantwoorde dagopvang of verantwoord peuterspeelzaalwerk kan worden geleverd ingeval van meertaligheid. Verder moet het aangepaste pedagogisch beleidsplan een rooster, een communicatiestrategie richting ouders en een plan voor participatie in meertalige netwerken bevatten. Tot slot moet er een document worden overgelegd waaruit de instemming blijkt van de oudercommissie (of bij het ontbreken daarvan van de meerderheid van de ouders) met deelname aan het experiment. De kosten die hiermee gemoeid zijn, zullen beperkt zijn. Voor alle documenten die overgelegd moeten worden, geldt dat deze documenten vormvrij zijn. Dat betekent dat houders dus vrij zijn in het opstellen van deze stukken en dus zelf de omvang ervan bepalen. De houders kunnen de doorgaans eenmalige kosten die gepaard gaan met deelname aan het experiment verdisconteren in de uurprijs. Echter, vanwege het eenmalige karakter ligt doorrekening niet voor de hand. De verwachting is dat houders ingeval van deelname aan het experiment beroepskrachten zullen werven die over het vereiste taalniveau beschikken. Naar verwachting worden houders dus niet geconfronteerd met doorgaans eenmalige opleidingskosten en kosten voor het afleggen van een taalexamen.

4.2 Regeldruk

De inhoudelijke nalevingskosten en de administratieve lasten vormen gezamenlijk de kosten die samenhangen met regeldruk. De regering streeft er naar de regeldruk voor burgers, bedrijven en professionals terug te dringen. Het onderhavige besluit heeft gevolgen voor de regeldruk van bedrijven en werknemers in de kinderopvangsector die mogen deelnemen aan het experiment. Uitgangspunt is dat de administratieve lasten voor de deelnemende kindercentra en peuterspeelzalen zo beperkt mogelijk worden gehouden. Dit gebeurt bijvoorbeeld door een standaardaanvraagformulier. De kindercentra en peuterspeelzalen die deelnemen aan het experiment verplichten zich informatie te verstrekken in het kader van het onderzoek naar de effecten van het experiment. Van de deelnemers wordt ook verwacht dat ze deelnemen aan bijeenkomsten van de deelnemers aan het experiment waarbij het uitwisselen van ervaringen en het leren van elkaar centraal staat. Ingeval van deelname aan het experiment zal personeel aangetrokken moeten worden dat over het vereiste taalniveau beschikt. Een kindercentrum of peuterspeelzaal moet in dat geval een certificaat in de administratie opnemen waaruit het taalniveau van de beroepskracht blijkt. Deze kosten zullen verwaarloosbaar zijn. Immers, bij aanneming van personeel zijn houders al gehouden om bijvoorbeeld documenten in de administratie op te nemen waaruit blijkt dat de beroepskracht over het vereiste opleidingsniveau beschikt.

5. Ontvangen commentaren en adviezen experiment

Onderhavig besluit is voor een uitvoeringstoets voorgelegd aan *DUO*, GGD GHOR, IvHo en de VNG. **PM**

6. Resultaten voorhangprocedure

Het ontwerpbesluit is op bij de Eerste en Tweede Kamer voorgehangen voor een periode van vier weken. **PM**

II. Artikelsgewijs

Artikel 1

Dit artikel bevat de begripsbepalingen voor dit besluit en de daarop berustende bepalingen. Bij de begripsbepaling 'dagopvang' is aangesloten bij de definitie zoals deze in lagere regelgeving voorkomt (onder meer in het Besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen en het Besluit kinderopvangtoeslag). De begripsbepalingen 'meertalige dagopvang' en 'meertalig peuterspeelzaalwerk' zijn afgeleid van de definitie van meertalige buitenschoolse opvang die met de Wet van 21 november 2015 tot wijziging van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen in verband met de totstandkoming van het personenregister kinderopvang en peuterspeelzaalwerk en de mogelijkheid te komen tot meertalige buitenschoolse opvang (Stb. 2015, 452) is ingevoerd.

Artikel 2

De artikelen 1.87, eerste lid, en 2.29, eerste lid, bepalen dat bij algemene maatregel van bestuur ten behoeve van experimenten die tot doel hebben de totstandkoming van innovatieve kinderopvang respectievelijk innovatief peuterspeelzaalwerk mogelijk te maken, vormen van kinderopvang respectievelijk peuterspeelzaalwerk kunnen worden aangewezen en regels kunnen worden gesteld over (onder meer) de kwaliteit en de duur van de aan te wijzen experimentele vormen van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk. Bij die regels kan worden afgeweken van de artikelen 1.55 en 2.12, die zien op de voertaal in de kinderopvang en het peuterspeelzaalwerk.

Artikel 4

In paragraaf 3.3 wordt een toelichting gegeven op de gegevens die bij de aanvraag ingediend moeten worden. Op dit punt wordt nog nader ingegaan op de voorwaarde bedoeld in artikel 4, derde lid, onder b, van dit besluit. Op grond van de artikelen 1.60, eerste lid, onder a, en 2.17, eerste lid, onder a, van de Wko stelt de houder van een kindercentrum of een peuterspeelzaal de oudercommissie in ieder geval in de gelegenheid advies uit te brengen over elk voorgenomen besluit met betrekking tot de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan artikel 1.50, eerste lid, respectievelijk artikel 2.6, eerste lid. Het aanbieden van meertalige dagopvang of meertalig peuterspeelzaalwerk is onderdeel van het pedagogisch beleid bedoeld in de artikelen 1.50, eerste lid en 2.6, eerste lid. De houder die deelneemt aan het experiment dient het aanbieden van meertalige dagopvang dan wel meertalig peuterspeelzaalwerk derhalve ook in het pedagogisch beleidsplan te beschrijven (op grond van de artikelen 5 en 20 van het Besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen en de artikelen 7 en 20 van de Regeling kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen 2012) alsmede wat de gevolgen van meertalige dagopvang dan wel meertalig peuterspeelzaalwerk zijn op de overige verplichte beschrijvingen in het pedagogisch beleidsplan zoals de emotionele veiligheid van kinderen. Op grond van de artikelen 1.60, eerste lid, onder a, juncto artikel 1.50, eerste lid, respectievelijk artikel 2.17, eerste lid, onder a, juncto artikel 2.6, eerste lid, dient de oudercommissie in de gelegenheid gesteld te worden om advies uit te brengen over een voorgenomen besluit met betrekking tot de deelname aan dit experiment. Artikel 4, derde lid, onder b, van het onderhavige besluit bevat echter een zwaardere eis dan het adviesrecht en bepaalt dat bij de aanvraag een document moet worden gevoegd waaruit blijkt dat de oudercommissie of bij het ontbreken daarvan de ouders van het kindercentrum of de peuterspeelzaal instemmen met deelname aan het experiment. Op grond van de artikelen 1.59, vierde lid en 2.16, vierde lid, van de Wko beslist de oudercommissie bij meerderheid van stemmen.

Artikel 5

Het aanvraagtijdvak zal vooraf bij ministeriële regeling bekend worden gemaakt.

Artikel 6

Wanneer een aanvraag is ontvangen, wordt bekeken of alle in artikel 4 genoemde documenten zijn toegevoegd en of deze compleet zijn. Bij ministeriële regeling worden selectiecriteria vastgesteld aan de hand waarvan wordt beoordeeld en bepaald welke kindercentra en peuterspeelzalen mogen deelnemen aan onderhavig experiment. Tevens kunnen er bij ministeriële regeling nadere regels worden gesteld met betrekking tot de selectieprocedure. Er wordt een beoordelingscommissie ingesteld die de aanvragen beoordeelt en advies uitbrengt aan de minister. De minister beslist binnen 10 weken na afloop van het bij ministeriële regeling vast te stellen aanvraagtijdvak op de aanvragen. Indien aanvragen op grond van de selectiecriteria van gelijke geschiktheid worden bevonden, is het tijdstip van ontvangst bepalend voor de volgorde. De aanvraag die eerder is ontvangen gaat daarbij voor. Er kunnen maximaal vijftien kindercentra en maximaal vijf peuterspeelzalen deelnemen aan het experiment. Indien er minder dan vijftien kindercentra maar meer dan vijf peuterspeelzalen dan wel omgekeerd in aanmerking komen voor deelname, kan de verhouding deelnemende kindercentra en peuterspeelzalen worden aangepast met dien verstande dat het totaal aantal deelnemers niet meer dan twintig bedraagt.

Artikel 7

Deelnemers aan het experiment zijn verplicht ook gedurende het experiment te voldoen aan de bij de aanvraag ingediende documenten, bedoeld in artikel 4, derde en vierde lid. Het is van belang dat de minister onverwijld wordt geïnformeerd wanneer zich de situatie voordoet dat niet meer aan de daarin genoemde eisen wordt voldaan. Tevens moeten andere omstandigheden worden gemeld die relevant zijn of kunnen zijn in het kader van het experiment.

Naast de in artikel 7, eerste en tweede lid, opgenomen informatieverplichting van kindercentra en peuterspeelzalen, is het ook noodzakelijk dat zij informatie leveren ten behoeve van de monitoring (tijdens de looptijd van het experiment) en ten behoeve van de evaluatie. In paragraaf 3.9 wordt hier nader op ingegaan. Om de gevolgen van deelname aan dit experiment te kunnen onderzoeken, is het noodzakelijk om informatie te krijgen van ouders en personeel. Van kindercentra en peuterspeelzalen wordt verwacht dat zij actief bijdragen aan kennisuitwisseling door deelname aan bijeenkomsten met andere deelnemers aan het experiment. Ook wordt verwacht dat zij meewerken aan onderzoeken gericht op het verschaffen van inlichtingen aan de minister over de doelstellingen van het experiment.

Artikel 8

Op grond van de artikelen 1.87, eerste lid, en 2.29, eerste lid, kunnen experimenten ten hoogste vier jaar duren. In paragraaf 3.6 is toegelicht hoe de looptijd van 3 jaar en de procedure omtrent het zenden van een verslag aan de Kamers over de doeltreffendheid en de effecten van het experiment, wordt vormgegeven.

Bij ministeriële regeling kan het experiment eerder worden beëindigd als de voorlopige resultaten van het experiment daartoe aanleiding geven.

Artikel 9

Wanneer een peuterspeelzaal of kindercentrum deelneemt aan het onderhavige experiment, maar de verplichtingen uit de wet of van dit besluit niet naleeft of niet of niet langer voldoet aan de voorwaarden die in de beschikking zijn opgenomen, kan de minister de deelname van het kindercentrum of de peuterspeelzaal aan het experiment

beëindigen. Indien de minister hiertoe besluit, moet bezien worden op welke termijn en onder welke voorwaarden die beëindiging gerealiseerd kan worden. Daarbij dient uiteraard rekening gehouden te worden met de belangen van de kinderen, de ouders en het personeel. De reguliere instrumenten van de GGD dan wel de gemeente worden in een dergelijke situatie ook gehanteerd.

Artikel 10

PM

Op grond van de artikelen 1.87, eerste lid, en 2.29, eerste lid, van de Wko kan het experiment ten hoogste vier jaar duren. Op grond van de artikelen 1.87, vierde lid en 2.29, derde lid, is een verlenging van ten hoogste twee jaar mogelijk indien een structurele regeling wordt getroffen.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

L.F. Asscher